

WA + WK *uzupełnienie*
Ładzie
4.05.21 *Cyfra*

WNIOSEK O UDZIELENIE WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE STOSOWANIA PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH

Podstawa prawna: Art. 13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2019, poz. 2137)		
A. ADRESAT WNIOSKU		
Regionalna Izba Obrachunkowa w Białymstoku, ul. Branickiego 13, 15-085 Białystok		
B. DANE WNIOSKODAWCY		
B.1. DANE IDENTYFIKACYJNE		
Rodzaj wnioskodawcy (zaznaczyć właściwy kwadrat)		
1. jednostka samorządu terytorialnego	2. związek międzygminny	3. stowarzyszenie gmin, gmin i powiatów
4. związek, stowarzyszenie powiatów (w tym samorządowe osoby prawne)	<u>5. samorządowe jednostki organizacyjne</u> (w zakresie ich wykorzystania)	6. beneficjenci dotacji z budżetów jst
Nazwa pełna Zarząd Mienia Komunalnego		
B.2. ADRES SIEDZIBY		
Powiat	Gmina	Miejscowość
Białystok	Białystok	Białystok
Ulica	Nr domu	Nr lokalu
Bema	89/1	
Kod pocztowy	Poczta	
15-370	Białystok	
B.3. WSKAZANIE PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH BĘDĄCYCH PRZEDMIOTEM WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE ICH STOSOWANIA		
Należy wskazać jednostki redakcyjne przepisów wraz z nazwą aktu prawnego do każdego zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego (bez przytaczania treści przepisów)		
art. 10 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz.U. z 2021 r. poz. 424)		
art. 58 ust. 6 ustawy o finansach publicznych z 27.08.2009 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 305)		
§3 pkt 6a Uchwały nr XXXVII/532/21 Rady Miasta Białystok z dnia 29 marca 2021 roku (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2020 r. poz. 5541 z późn. zm.)		
C. PRZEDSTAWIENIE ZAISTNIAŁEGO STANU FAKTYCZNEGO (STANÓW FAKTYCZNYCH), ZDARZENIA PRZYSZŁEGO (ZDARZEŃ PRZYSZŁYCH I PYTANIA (PYTAŃ))		
Krótki opis stanu faktycznego (stanów faktycznych), zdarzenia przyszłego (zdarzeń przyszłych), bez dokumentacji sprawy.		
Najemca lokalu użytkowego niedopłacił czynszu najmu w wysokości 10 zł, gdzie całość zapłaty jako transakcja handlowa wynosiła 3.000 zł. Zgodnie z § 5a pkt. 1 i 2 Uchwały Rady Miasta Białystok:		
1. Nie dochodzi się należności o charakterze cywilnoprawnym do dnia, w którym		

skumulowana ich kwota za następujące po sobie okresy przekroczy 100 zł.

2. Nie dochodzi się należności z tytułu rekompensaty, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych, jeżeli jej kwota jest równa świadczeniu pieniężnemu w rozumieniu tej ustawy albo większa od tego świadczenia.

– należałoby naliczyć rekompensatę w postaci 40 euro, która byłaby następnie niedochodzona.

Pytanie (pytania) przyporządkowane do stanu faktycznego (stanów faktycznych) lub zdarzenia przyszłego (zdarzeń przyszłych) przedstawionego wyżej

Czy Zarząd Mienia Komunalnego, jako jednostka budżetowa, gospodarująca powierzonym zasobem komunalnym Miasta Białystok, poprzez między innymi zawieranie umów cywilnoprawnych, dotyczących korzystania z budynków, budowli, lokali i nieruchomości, zobowiązany jest do naliczania i niedochodzenia kwoty 40 Euro, stanowiącej rekompensatę za koszty odzyskiwania należności, gdy kwota zaległości jest mniejsza niż kwota wskazana w § 5a pkt. 1. Uchwały Rady Miasta Białystok tj. 100 zł.

D. WŁASNE STANOWISKO W SPRAWIE OCENY PRAWNEJ ZAISTNIAŁEGO STANU FAKTYCZNEGO LUB ZDARZENIA PRZYSZŁEGO

Stanowisko wnioskodawcy do pytania (pytań) przedstawionego w części C.

Zarząd Mienia Komunalnego jest jednostką budżetową, której działalność polega na gospodarowaniu powierzonym zasobem komunalnym Miasta Białystok, poprzez między innymi zawieranie umów cywilnoprawnych, dotyczących korzystania z budynków, budowli, lokali i nieruchomości. Biorąc pod uwagę zakres działania Zarządu Mienia Komunalnego, przepisy wyżej wymienionej ustawy należy stosować w sytuacjach, gdy najemcami lokali lub dzierżawcami gruntu są przedsiębiorcy, a najem czy dzierżawa związane są z prowadzoną przez nich działalnością gospodarczą. W praktyce nasuwa się jednak szereg pytań co do zasadności stosowania przepisów ustawy przez jednostkę budżetową, jaką jest Zarząd Mienia Komunalnego.

Zgodnie z wyrokami sądów (np. XIII Ga 16/17 – Wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi, V GC 1539/19 – Wyrok Sądu Rejonowego w Elblągu) rekompensaty naliczone w związku z niskimi kwotami uznawane są na podstawie art. 5 k.c. za nadużycie prawa podmiotowego. Wykazywana jest też sprzeczność ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa i zasadami współżycia społecznego.

Rekompensata w kwocie 40 euro przede wszystkim stanowi element ogółu kosztów jakie przysługują wierzycielowi z tytułu odzyskiwania należności. Ekwiwalent, o którym mowa w art. 10 ust. 1 u.t.z. nie ma charakteru kary za opóźnienie, a stanowi minimalny ryczałt kosztowy, który zwalnia wierzyciela od obowiązku wykazania, że poniósł koszty w tej wysokości.

Sądy orzekając, wbrew literalnej wykładni art. 10 ust. 1 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych warunkują możliwość domagania się kwoty 40

euro od ponoszenia w istocie jakichkolwiek kosztów związanych z windykacją należności. Posiłkując się art. 5a Uchwały Rady Miasta Białystok można stwierdzić, że z racji zapisu o niedochodzeniu tego typu należności (do 100 zł) warunki te nie są spełniane – tak więc cel roszczenia w postaci wyrównywania strat związanych z odzyskiwaniem zaległych płatności nie może być zrealizowany.

W związku z zapisami art. 5a Uchwały Rady Miasta Białystok w tego typu sprawach nie będą ponoszone żadne koszty związane z windykacją wierzytelności, jak też nie zostaną podjęte jakiejkolwiek czynności przedwindykacyjne i windykacyjne.

Wysokość zryczałtowanej kwoty 40 euro została określona w taki sposób, żeby odpowiadała choćby minimalnym ponoszonym kosztom w związku z odzyskiwaniem należności (wysłanie wezwania do zapłaty). Ze względu na niskie kwoty należności uchybienia takie za każdym razem nie będą miały negatywnego wpływu na funkcjonowanie jednostki, a przyznanie rekompensaty przewyższającej wielokrotnie wysokość należnych odsetek za opóźnienie dłużnika byłoby sprzeczne ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa.

Dlatego też, biorąc pod uwagę wyroki sądów, wnioskodawca stoi na stanowisku, iż obciążanie równowartością kwoty 40 Euro w związku z zadłużeniem do kwoty 100 zł jest bezcelowe i będzie powodowało jedynie sztuczne zwiększanie należności jednostki, a odstąpienie od tego będzie zgodne z zapisem ustawy o finansach publicznych i Uchwały Rady Miasta Białystok o niedochodzeniu należności, jak również będzie spełniony warunek art. 5 k.c.

Data wypełnienia wniosku Białystok 28 kwietnia 2021 r.	Imię i nazwisko wnioskodawcy lub osoby upoważnionej 	Podpis wnioskodawcy lub osoby upoważnionej DYREKTOR mgr inż. Andrzej Ostrowski
---	--	---

Białystok, dnia 28.05.2021 roku

RIO. II.025-11/21

**Pan
Andrzej Ostrowski
Dyrektor
Zarządy Mienia Komunalnego w Białymstoku**

Regionalna Izba Obrachunkowa w Białymstoku udzielając odpowiedzi na wniosek z dnia 28 kwietnia 2021 roku, otrzymany w dniu 30 kwietnia 2021 r. i zawarte w nim pytanie, w całości podziela stanowisko własne Wnioskodawcy wyrażone w przedmiotowym piśmie.

W opisanym stanie faktycznym, biorąc pod uwagę przywołane orzecznictwo oraz brzmienie uchwały Nr XXXVII/532/21 Rady Miasta Białystok z dnia 29 marca 2021 r. zmieniającej uchwałę w sprawie szczegółowych zasad i trybu umarzania wierzytelności Miasta Białystok i jednostek organizacyjnych Miasta z tytułu należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, udzielania innych ulg w spłacaniu tych należności, warunków dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga będzie stanowić pomoc publiczną oraz wskazania organów do tego uprawnionych - należy zgodzić się z poglądem, że obciążanie równowartością kwoty 40 EURO w związku z zadłużeniem do kwoty 100 zł powodowałoby zwiększenie należności jednostki sektora finansów publicznych, o niedochodzeniu których postanowiła Rada Miasta.

Jednocześnie tut. Izba wskazuje, że w przypadku samorządowych jednostek sektora finansów publicznych w przedmiotowej sprawie ma zastosowanie art. 59a ust.1 ustawy o finansach publicznych (stanowiący m.in. podstawę prawną przyjętej uchwały Rady Miasta) w brzmieniu: „*Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może, w drodze uchwały, postanowić o niedochodzeniu należności o charakterze cywilnoprawnym przypadających jednostce samorządu terytorialnego lub jej jednostkom organizacyjnym wymienionym w art. 9 pkt 3, 4 i 13, których kwota wraz z odsetkami nie przekracza 100 zł, a w przypadku należności z tytułu rekompensaty, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych - jeżeli jej kwota jest równa świadczeniu pieniężnemu w rozumieniu tej ustawy albo większa od tego świadczenia*”, nie zaś przywołany w piśmie art. 58 ust. 6 ustawy o finansach publicznych, odnoszący się do dysponentów części budżetowych lub dysponentów państwowych funduszy celowych.

W aktualnie obowiązującym porządku prawnym brak jest podmiotu upoważnionego do wydawania wiążącej wykładni przepisów prawa. Wobec powyższego niniejsze stanowisko w sprawie proszę potraktować jako niewiążącą opinie prawną.

*Ewa Czołpińska
Zastępca Prezesa
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/*

Signed by /
Podpisano przez:

Ewa Czołpińska

Date / Data:
2021-05-28 14:35